

"We praten soms **moeilijk** omdat dat **makkelijker** is"

Waarom eigenlijk? Waarom doen we zo ingewikkeld? En voor wie eigenlijk? We zouden het onszelf en de ander zoveel overzichtelijker kunnen maken door begrijpelijke taal te spreken, zo vertelde Japke-d. Bouma ons. De activiteiten van het JANN netwerk zijn gericht op persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting en om van elkaar te leren. Daar gaan we zo meer over vertellen. Eerst een stapje terug in de tijd. In 1954 heeft Maslow vier fasen onderscheiden in het eigen maken van nieuwe kennis, vaardigheden en competenties. Je (her)kent ze vast en zeker: onbewust onbekwaam, bewust onbekwaam, bewust bekwaam en onbewust onbekwaam. Maslow is geen Japke-d. Bouma en Japke-d. Bouma geen Maslow, maar wat kwamen ze dicht bij elkaar.

In samenwerking met Jong van Geest (het jonge ambtenarennetwerk van de gemeente Assen) organiseerden we op donderdag 8 juni een interactieve lezing met Japke-d. Bouma. In haar werk als eindredacteur en columnist voor het NRC Handelsblad schrijft ze met enige regelmaat over het gebruik van kantoortaal. En ja, dan zijn overheidsgebouwen toch wel vaak het decor van haar werk.

Japke-d. Bouma is bejubeld en bevreesd in overheidsland, zeg maar. Op een zonovergoten middag in de Bonte Wever in Assen verzorgde de Marco Out (burgemeester van de gemeente Assen) de introductie. Hij vertelde op enthousiaste wijze hoe hij vanuit zijn rol wordt geconfronteerd en omgaat met kantoortaal, en met een stevige oproep aan de deelnemers. "Jullie hebben zelf de sleutel in handen om begrijpelijke taal te gebruiken. Richting collega's en onze inwoners. Op die manier werken we ook aan een volgbare overheid". Zo zette de burgemeester de toon voor wat een prikkelende middag zou gaan worden voor zo'n zestig deelnemers uit Friesland, Groningen en Drenthe.

Japke-d. Bouma kun je herkennen als schrijver van boeken over kantoortaal en taalclichés: 'mag ik even iets tegen je aanhouden?', 'ergens een plasje over doen', 'een afspraak inschieten', 'iemand in z'n kracht zetten', 'opgave gericht werken' en 'de klantreis'. Op veel kantoren zou je met een paar dagen al een volle bingokaart hebben. Niet écht iets om trots op te zijn deze keer, en je verdient er al helemaal geen prijs mee na afloop. Naar deze jeukwoorden luistert niemand écht naar je, niemand weet precies wat ze betekenen, ze verpesten je werk, maken je werk onduidelijker en vertroebelen wat er écht moet gebeuren. Japke-d. Bouma legde uit dat als je binnen je organisatie onduidelijk spreekt, wordt je taal naar buiten alleen maar onduidelijker. Als je begint met vage taal, wordt het daarna alleen maar vager. "En weet je wie de allerlaatste persoon is die het hardop moet zeggen? Juist ja, de inwoners van jullie gemeenten". Confronterend, en geruststellend. We kiezen immers onze eigen woorden: we hebben het in eigen hand en kunnen zelf al beginnen. Met minder jeukwoorden.

De laatste activiteit vóór de zomervakantie hebben we op een gezellige manier afgesloten op het terras van de Bonte Wever. Ook daar ging het nog een tijdje door over het gebruik van kantoortaal op de verschillende kantoren: een feestje van herkenning, maar ook met de motivatie om ermee aan de slag te gaan. We kijken terug op een geslaagde activiteit in samenwerking met Jong van Geest, en gaan ons opmaken voor de eerstvolgende activiteit na de vakantie.

